

Avfallsstatistik 2018

Miljö och energi

Serien miljö och energi omfattar data om geografiska uppgifter, väderleksförhållande, naturskydd och avfall samt uppgifter om förbrukning och utsläpp som påverkar miljön. Också uppgifter om energiförsörjningen ingår.

I denna publikation presenteras statistik över producerat, behandlat och borttransporterat avfall på Åland. Statistiken omfattar hushåll samt privata och offentliga sektorn. I publikationen finns uppgifter om uppkomna avfallsslag, bransch, behandling och ort. Uppgifterna presenteras enligt EU:s förordning om avfallsstatistik (Europaparlamentets och rådets förordning nr 2150/2002).

25 oktober 2019

För upplysningar:
Jonas Karlsson
Tel. 018-25 581

ISSN 1455-3147

Förord

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har på uppdrag av landskapsregeringen (Miljöbyrån) tagit fram statistik över de avfallsmängder som Åland genererar. Resultatet redovisas i föreliggande rapport. Den här formen av avfallsstatistik är ett resultat av EU:s förordning nr 2150/2002 om statistik över avfall. Avfallsstatistik behövs för att följa upp olika avfallsplaneringar och miljömålsindikatorer.

I rapporten - som gäller år 2018 - redovisas uppkomsten, behandlingen och borttransporteringen av åländskt avfall. Den behandlar såväl avfallet från hushåll som från den privata och offentliga sektorn. Rapportens huvudsakliga fokus ligger på avfallets vikt fördelat på avfallsslag och bransch. Dessutom redovisas avfallshanteringen inom Åland samt avfallstransporterna bort från Åland.

Avfallsstatistik för Åland publiceras här för åttonde gången. Det har hänt en hel del sedan första rapporten; nya direktiv har kommit från EU och vi förbättrar kontinuerligt både våra metoder och täckningsgraden. Vissa revideringar har även skett för tidigare publicerade år. ÅSUB tar gärna emot synpunkter och förslag gällande rapporten och dess innehåll. Ytterligare information om projektet och dess framtida utveckling kan fås av statistiker Jonas Karlsson, tel. 25 581.

För bearbetningarna samt utformningen och författande av rapporten har statistiker Jonas Karlsson svarat. Dessutom har Mona Kårebring-Olsson vid miljöbyrån samt Robert Nylund vid Transmar Ab bidragit med värdefull kunskap om avfallsbranschen.

Mariehamn i oktober 2019

Katarina Fellman
Direktör

Innehåll

Förord	1
Innehåll	3
Tabellförteckning	3
1. Sammanfattning	5
2. Beskrivning av statistiken	6
2.1 Begrepp och koder	6
2.2 Förändringar och jämförbarhet	7
3. Resultat	8
3.1 Uppkommet avfall år 2018	8
3.2 Producerat avfall fördelat på branscher	10
3.3 Avfallets behandling och borttransport	11
3.4 Återvinning och deponering	11
3.5 Jämförelse åren 2004–2018	13
Bilagor	15

Tabellförteckning

Tabell 1. Uppkommet avfall år 2018 enligt avfallsslag	9
Tabell 2. Uppkommet avfall år 2018 enligt bransch	10
Tabell 3. Behandlat avfall enligt destinationsort	11
Tabell 4. Avfall behandlat på Åland år 2018 enligt behandlingssätt	12
Tabell 5. Återanvändning av avfall år 2018	13
Tabell 6. Jämförelse 2004–2018	13

Bilagor

Bilaga 1:	Avfallsslag enligt bransch
Bilaga 2:	Borttransporterat avfall enligt avfallsslag samt destinationsort
Bilaga 3:	Avfallsslag (EWC/EAK koder)
Bilaga 4:	Branscher (NACE-koder, rev 2)
Bilaga 5:	Åtgärder för återvinning och bortskaffande
Bilaga 6:	Blanketter

1. Sammanfattning

Ålänningarnas inverkan på miljön är stor varför det är av intresse för allmänheten att se hur avfallssituationen på Åland ser ut. Urvalet i statistiken är stort och statistiken borde ge en bra bild av avfallssituationen på Åland. Statistiken i rapporten har samlats in från de företag och offentliga inrättningar som transporterar eller behandlar avfall. Den totala uppkomna avfallsmängden på Åland var ca 49 300 ton år 2018, av detta var drygt en tredjedel någon form av *animaliskt avfall och blandat matavfall*.

Icke-farligt avfall

Under år 2018 producerades det ca 46 900 ton icke-farligt avfall. Av det icke-farliga avfallet stod *animaliskt avfall och blandat matavfall* för största delen med närmare 16 700 ton. Andra stora poster är *hushållsavfall och liknande avfall* samt *vanligt slam*. Mängden farligt avfall som uppkom var ca 2 400 ton, varav *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* var den största posten med ca 1 300 ton.

Hushållens andel av avfallet

Hushållen på Åland producerade ca 8 400 ton år 2018 vilket är ca 17 procent av det producerade avfallet. Av denna post var största delen *hushållsavfall och liknande avfall*, följt av avfallsslaget *vanligt slam*. Mest avfall producerades i branschen *livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvaruframställning*, med nästan 14 900 ton avfall, följt av branschen *övriga tjänster* med drygt 11 800 ton avfall.

Majoriteten av avfallet behandlas på Åland

Mer än 28 200 ton eller ca 57 procent av avfallet behandlades lokalt på Åland under år 2018. Nästan 25 700 ton avfall transporterades bort från Åland (inklusive avfall ämnat för återanvändning). Av det avfall som transporteras bort från Åland fördes ca 61 procent till Finland och ca 39 procent till Sverige. Allt farligt avfall transporteras normalt bort från Åland för omhändertagande. Det är dock möjligt att en del mellanlagras på Åland innan transport varför uppgifterna för uppkommet avfall och borttransporterat avfall inte alltid överensstämmer helt.

Avfall behandlat på Åland

Behandlingen av avfallet på Åland består i statistiken dels främst av åtgärder som kan leda till återvinning och dels av en liten mängd bortskaffande åtgärder (deponering). Av den behandling som sker på Åland och som kan leda till återvinning är den största posten *animaliskt avfall och blandat matavfall* med ungefär 51 procent, följt av *vanligt slam* med ungefär 25 procent. Bortskaffande åtgärder (deponering) består nästan till sin helhet av *mineraliskt avfall*.

2. Beskrivning av statistiken

Avfallsstatistik över Åland publiceras här för åttonde gången av Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB). Enligt EU:s förordning om avfallsstatistik (Europaparlamentets och rådets förordning nr 2150/2002) skall statistik om företags och privata hushålls generering och hantering av avfall rapporteras till EU vart annat år, från och med år 2004. Miljöbyrån vid Ålands landskapsregering är huvudansvarig för att rapportera avfallsstatistiken till EU, ÅSUB har fått i uppdrag av Miljöbyrån att samla in och sammanställa statistiken. Statistik om avfallshantering samlas in från de åländska företag som antingen transporterar eller behandlar avfall.

Avfallsstatistiken omfattar uppgifter om avfallets vikt enligt avfallsslag, bransch, behandlingssätt samt behandlingsanläggning. Dessutom redovisas siffror gällande mängden avfall som transporteras bort från Åland. Syftet med denna publikation är att ge en överskådlig bild av avfallsproduktionen på Åland, och hur det uppkomna avfallet tas om hand.

2.1 Begrepp och koder

Avfallet fördelas enligt EWC-koder (European Waste Classification). EWC-koderna utvecklades av Europeiska Unionen för att bidra med en standard för jämförelse av avfallsstatistik inom EU. EWC-koderna är en substansorienterad klassificering av avfall för statistiska ändamål. EWC-koderna visar även om avfallet beaktas som farligt eller icke-farligt avfall. Den här använda klassificeringsnivån är inte den mest detaljerade, klassificeringen är så noga detaljerad som materialet tillåter. EWC-koderna som är använda i denna publikation finns definierade i *bilaga 3*.

Branschfördelningen sker enligt NACE-koder (National Activities Classification of Economics), vilket är Europeiska Unionens statistiska näringsgrensindelning. NACE är en fördelning som grupperar företag, organisationer och dylikt i olika branscher. Från och med år 2008 följer branschfördelningen den reviderade versionen, NACE rev. 2. Detta innebär att branschvisa uppgifter inte längre är helt jämförbara med uppgifter publicerade tidigare år. NACE-koderna som används i denna publikation är heller inte den mest detaljerade nivån, branscherna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 4*.

Avfallsslaget vanligt slam skall i rapporteringen till EU redovisas både i våtsubstans och i torrsubstans. I tabellerna i denna rapport redovisas vanligt slam i torrsubstans, medan våtsubstansen redovisas i en fotnot under respektive tabell. Torrsubstans är resultatet av en reningsprocess i ett reningsverk, det vill säga avvattnat och rötat slam.

Torrsubstansen är lite olika beroende på effektiviteten vid reningsverket. Observera att avfallet i de första publikationerna varit redovisade i våtsubstans. En viss osäkerhet beträffande torrsubstansmängden föreligger, dels finns det en viss oklarhet i definitionen (blandslam, rötslam, externslam etc.) och dels kan det föreligga en liten förväxlingsrisk mellan våtvikt och torrsvikt i datainsamlingen.

2.2 Förändringar och jämförbarhet

Samtidigt som avfallsstatistiken för Åland är föremål för kontinuerlig utveckling, sker ett liknande utvecklingsarbete inom EU-kommissionen. Detta resulterar i ändringar i direktiven för hur avfallsstatistiken skall uppgöras och rapporteras. Nya förordningar från EU-kommissionen har lett till ändringar inom följande områden:

- **Avfallslag** (förordning 849/2010, 574/2004)
- **Åtgärder för återvinning och bortskaffande** (förordning 849/2010, 783/2005)
- **Branscher** (förordning 849/2010, 1893/2006)

Ovannämnda förändringar innebär följaktligen att direkta jämförelser med tidigare publicerade rapporter med åländsk avfallsstatistik inte kan göras rakt av. Viss jämförelse med tidigare år görs i denna publikation, medan mera utförliga databaser finns på ÅSUB:s hemsida, www.asub.ax.

En annan förändring vi gjort (från och med 2008), för att i större grad göra statistiken internationellt jämförbar, är att vi har klassificerat det slam som uppstår vid reningsverk till branschen *vattenförsörjning, avloppsrening samt avfallshantering och renhållning* (tidigare till branschen *hushåll*).

I samband med sammanställningen av avfallsstatistiken för år 2018 har även några uppgifter för år 2016 reviderats. Orsaken är bland annat en större mängd glasavfall som transporterats bort från Åland för återanvändning felaktigt rapporterats med enheten *kilogram* istället för den korrekta enheten *ton*.

3. Resultat

Statistiken i denna publikation baserar sig på svaren från ca 50 företag/organisationer (direkt och indirekt). Statistiken torde i stort sett vara heltäckande, även om en del avfallshantering inte finns med i statistiken (till exempel olaglig deponering eller förbränning samt lagliga hushållskomposter etcetera). Ett litet bortfall har estimerats för att säkerställa bästa möjliga redovisning.

Ett betydande problem med statistiken är att mycket liten del av avfallet vägs vid hämtning från avfallslämnaren, istället redovisas uppgifterna i kubikmeter (m³). Avfallet som transporteras bort från Åland vägs dock alltid. Vid de fall då avfallet redovisats i kubikmeter har omräkning till kilogram gjorts med hjälp av Svenska Renhållningsverksförningens rapport *Volymvikter för Avfall* (00:12) samt Avfall Sveriges rapport *Volymvikter för avfall* (U2011:11). Ytterligare ett problem är att många kärl redovisas som fulla, även om de är halvfulla vid tömning.

De uppgivna vikterna i tabellerna är i *ton* (1 000 kg). Tabellerna innehåller de avfallsslag som uppkommit/samlats in på Åland, de avfallskoder som inte finns med i tabellerna finns med i *bilaga 3*.

3.1 Uppkommet avfall år 2018

I **tabell 1**, sidan 9, redovisas den sammanlagda mängden uppkommet avfall, 49 280 ton under år 2018 fördelat enligt avfallsslag. Statistiken visar den mängd som insamlats på Åland under år 2018, således är avfallet producerat av hushåll, offentlig sektor, företag samt turister. Observera att denna tabell inte omfattar det avfall som återanvänts. Mängden farligt avfall uppgick till 2 389 ton, varav *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* var den största posten (med 1 273 ton) följt av *kasserade fordon* med 453 ton. Mängden icke-farligt avfall uppgick till 46 890 ton.

Den största posten icke-farligt avfall är *animaliskt avfall och blandat matavfall* som står för drygt en tredjedel av den totala avfallsmängden, med 16 671 ton. Här ingår exempelvis allt animaliskt och vegetabiliskt avfall som behandlas vid anläggningar på Åland (exempelvis kompostanläggningar, biogasanläggningar). Andra stora poster är *hushållsavfall och liknande avfall* samt *vanligt slam*.

Återvinningsbart avfall upptar en betydande del av avfallsstatistiken. Exempel på sådant avfall är t.ex. *metall-, pappers-, glas-, plast- och gummiavfall*. De största posterna av denna sorts avfall är *pappers- och pappavfall* samt *metallavfall* (blandat järn och andra metaller). En stor del av det återvinningsbara avfallet samlas in via återvinningscentraler (och -stationer) runt om på Åland, dit konsumenterna själv transporterar det utsorterade materialet.

Tabell 1. Uppkommet avfall år 2018 enligt avfallsslag

<i>Nummer</i>	<i>Avfallskod</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Farligt / icke-farligt</i>	<i>Vikt 1 000 kg</i>
		Totalt		49 280
		<i>Summa icke-farligt avfall</i>		<i>46 890</i>
		<i>Summa farligt avfall</i>		<i>2 389</i>
1	01.1	Lösningsmedelsavfall	Farligt	12
3	01.2	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Farligt	9
4	01.3	Oljeavfall	Farligt	79
5	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Icke-farligt	1
6	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Farligt	113
8	03.2	Avloppsslam från industrier	Farligt	6 ⁽¹⁾
11	05	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Icke-farligt	0
13	06.1	Metallavfall (järn)	Icke-farligt	394
14	06.2	Metallavfall (andra metaller än järn)	Icke-farligt	152
15	06.3	Metallavfall (blandat järn och andra metaller)	Icke-farligt	1 321
16	07.1	Glasavfall	Icke-farligt	754
18	07.2	Pappers- och pappavfall	Icke-farligt	1 811
19	07.3	Gummiavfall	Icke-farligt	285
20	07.4	Plastavfall	Icke-farligt	408
21	07.5	Träavfall	Icke-farligt	806
22	07.5	Träavfall	Farligt	95
25	08 (exkl. 8.1, 08.41)	Kasserad utrustning (exkl. fordon, batterier etc.).	Icke-farligt	11
26	08 (exkl. 8.1, 08.41)	Kasserad utrustning (exkl. fordon, batterier etc.).	Farligt	234
28	08.1	Kasserade fordon	Farligt	453
30	08.41	Batterier och ackumulatörer	Farligt	101
31	09.1	Animaliskt avfall och blandat matavfall	Icke-farligt	16 671
32	09.2	Vegetabiliskt avfall	Icke-farligt	3 550
34	10.1	Hushållsavfall och liknande avfall	Icke-farligt	9 082
35	10.2	Blandade och ej differentierade material	Icke-farligt	33
39	11	Vanligt slam	Icke-farligt	6 304 ⁽¹⁾
40	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Icke-farligt	5 055
41	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Farligt	1 273
43	12.2, 12.3, 12.5	Annat mineralavfall	Farligt	15
44	12.4	Avfall från förbränning	Icke-farligt	251

¹⁾ Uppgiften redovisad i torrsubstans. Sammanlagd våtsubstansuppgift ca 35 027 ton.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

3.2 Producerat avfall fördelat på branscher

Uppkommet avfall fördelat enligt bransch presenteras i **tabell 2** nedan. Den största mängden avfall alstras i branschen *livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvaruframställning*, med 14 863 ton eller drygt 30 procent. Näst mest produceras i branschen *övriga tjänster* med 11 845 ton (*övriga tjänster* består bland annat av offentlig sektor, rederier, butiker, restauranger med mera).

Hushållen på Åland producerade 8 442 ton avfall. Fördelat på den åländska befolkningen¹ ger det ca 283 kilogram alstrat avfall per person (vanligt slam uttryckt i torrsvikt). Av denna post består en stor del av *hushållsavfall* (3 916 ton), *vanligt slam* (1 226 ton) samt *pappers- och pappavfall* (534 ton), se *bilaga 1*. Avfall alstrat i branschen hushåll exklusive *vanligt slam* är ca 242 kilogram per person.

En vidare benämning av *hushållsavfall* är avfall från hushåll och därmed jämförligt från verksamheter, till exempel hushållsavfall samt avfall som härstammar från personalmatsalar, personalrum, butiker och så vidare. Med denna vidare definition producerades år 2018 ca 457 kilogram avfall per person (inklusive vanligt slam).

Tabell 2. Uppkommet avfall år 2018 enligt bransch

Nummer	Branschkod	Beskrivning	Vikt 1 000 kg
Totalt			49 280
1	01-03	Jordbruk, skogsbruk och fiske	2 586
3	10-12	Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvaruframställning	14 863
4	13-15	Textil- och beklädnadsvarutillverkning	0
5	16	Tillverkning av trä och trävaror	5
6	17-18	Massa-, och pappersvarutillverkning, förlagsverksamhet	86
8	20-22	Tillverkning av kemikalier, gummi- och plastvaror	125
9	23	Tillverkning av icke-metalliska mineraliska produkter	0
10	24-25	Metallframställning och metallvarutillverkning	39
11	26-30	Tillverkning av maskiner, el- och optikprodukter	10
12	31-33	Övrig tillverkning	13
13	35	El-, gas-, ångförsörjning samt luftkonditionering	347
14	36-37, 39	Vattenförsörjning, avlopp-, avfall. och renhållning	4 219
15	38	Avfallshantering; återvinning	681
16	41-43	Byggverksamhet	5 970
17	45-99 exkl. 46.77	Övriga tjänster	11 845
18	46.77	Partihandel med avfallsprodukter och skrot	49
19	HH	Hushåll	8 442

Uppgifterna är redovisade i torrsubstans.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

¹ 29 789 personer den 31.12.2018, befolkningen har ökat med 575 personer sedan den 31.12.2016

3.3 Avfallets behandling och borttransport

I **tabell 3** nedan presenteras avfall enligt destinationsort. År 2018 behandlades 28 228 ton avfall lokalt på Åland (de olika behandlingssätten presenteras i **tabell 4**, sidan 12). Utöver det avfall som behandlades lokalt på Åland transporterades 25 660 ton bort från Åland för behandling (denna tabell omfattar även avfall som transporterats bort för återanvändning). I stort sett allt borttransporterat avfall transporterats till Finland och Sverige: ungefär 61 procent, ca 15 579 ton, transporterades till Finland medan ca 39 procent, ca 9 972 ton, transporterades till Sverige.

Av det avfall som transporterats bort från Åland är en stor del sådant avfall som går till återanvändning eller återvinning, såsom *metall-, pappers-, glas-, plast- och gummiavfall*. Till Finland transporterats även *hushållsavfall och liknande avfall* för förbränning och deponi. Dessutom transporterats i stort sett allt farligt avfall till Finland för omhändertagande. Till Sverige transporterats även främst *hushållsavfall och liknande avfall* för energiåtervinning, men också *metall* och annat avfall för materialåtervinning. En mer detaljerad förteckning över borttransporterat avfall finns i *bilaga 2*.

De transporter som gått till andra länder än Finland och Sverige består av små mängder, till största delen *kläder och textilier* samt *kasserad utrustning* (till exempel hjälpsändningar). Dessa åtgärder kan anses vara återanvändning av avfall.

Tabell 3. Behandlat avfall enligt destinationsort

Destinationsort		Vikt 1 000 kg
Totalt		53 888
Finland	Avfallet transporterat för behandling	15 579
Sverige	Avfallet transporterat för behandling	9 972
Estland	Avfallet transporterat för behandling	29
Kroatien	Avfallet transporterat för behandling	21
Togo	Avfallet transporterat för behandling	31
Peru	Avfallet transporterat för behandling	28
Åland	Avfallet omhändertaget och behandlat	28 228

Observera att en differens i totalsumman finns gentemot alstrat avfall, detta beror på att avfall som uppkommit under tidigare år nu borttransporterats, alternativt avfall som uppkommit under det här året borttransporterats nästa år.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

3.4 Återvinning och deponering

I **tabell 4**, sidan 12, presenteras mer detaljerat det avfall som behandlats lokalt på Åland. Totalt behandlades 28 228 ton avfall på Åland. Noteras bör att behandlingen av avfallet på Åland i statistiken normalt till stor del består av åtgärder som kan leda till återvinning. Den deponering som förekommer är deponering av *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* (ca tre procent av den uppkomna mängden).

Sammanlagt återvanns 28 065 ton avfall på Åland år 2018. Den största posten är återvinning av *animaliskt avfall och blandat avfall* (14 334 ton), följt av *vanligt slam* (slammet avvattnas och rötas först och sedan komposteras² det, 7 035 ton). Av slammet som behandlas på Åland avvattnas och rötas drygt 6 000 ton i reningsverk, medan nästan 1 000 ton läggs på kompostfält eller i slambäddar.

Även återvinning av *vegetabiliskt avfall* samt *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* är betydande (2 426 ton respektive 4 019 ton). Resterande del av återvinningen på Åland består av kompostering *avfall från förbränning*. Troligen iblandas detta mineralavfall efter komposteringsprocessen, då det handlar om inert avfall utan biologisk nedbrytning.

Tabell 4. Avfall behandlat på Åland år 2018 enligt behandlingssätt

Åtgärd	Avfallskod	Beskrivning	Vikt 1 000 kg
Totalt			28 228
<i>Åtgärder som kan leda till återvinning (på Åland) ¹⁾</i>			
R3+, R10+	31	Animaliskt avfall och blandat matavfall	14 334
R3+	32	Vegetabiliskt avfall	2 426
R3+	39	Vanligt slam	7 035 ²⁾
R5+	40	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	4 019
R3+	44	Avfall från förbränning	251
<i>Återvinning totalt</i>			<i>28 065</i>
<i>Bortskaffande åtgärder (deponeras på Åland)</i>			
D1+	40	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	163
<i>Deponering totalt</i>			<i>163</i>

¹⁾ Innefattar även kompostering som anses vara en form av materialåtervinning av organiska ämnen. Avfall som transporterats bort från Åland för återvinning ingår ej i denna tabell.

²⁾ Uppgiften redovisad i torrsubstans. Våtsubstansuppgift ca 39 085 ton.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

Utöver den behandling som presenterades i **tabell 4** förekommer en ansevärd mängd återanvändning av glas, textilavfall samt kasserad utrustning. Detta behandlingssätt anses inte av EU innebära avfall, och presenteras därför i en skild tabell (**tabell 5**, sidan 13). Återanvändning av ett föremål innebär att själva föremålet används igen, till skillnad från materialåtervinning som innebär att materialet i föremålet används för att tillverka nya föremål. En del av återanvändningen sker på Åland, medan största delen transporteras bort från Åland för återanvändning (finns med i **tabell 3**).

² Kompostering, det vill säga biologisk nedbrytning av avfall räknas som materialåtervinning

Tabell 5. Återanvändning av avfall år 2018

Åtgärd	Avfallskod	Beskrivning	Vikt 1 000 kg
Återanvändning totalt			6 119
<i>Åtgärder som leder till Återanvändning ¹⁾</i>			
R5+	16	Glasavfall	5 860
R5+	23	Textilavfall	104
R5+	25	Kasserad utrustning	156

¹⁾ Återanvändning av kasserad utrustning anses inte av EU vara en behandling av avfall, vi anser dock att återanvändningen är en viktig del av arbetet med att förebygga avfall.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

3.5 Jämförelse åren 2004–2018

I **tabell 6** presenteras en jämförelse för åren 2004–2018. Mängden uppkommet avfall, samt avfall behandlat på Åland, ökade märkbart mellan år 2010 och 2012, och den nivån har nu mer eller mindre bibehållits åren 2014–2018. Det handlar då främst om kraftigt ökade mängder av *animaliskt avfall och blandat matavfall* samt *vegetabiliskt avfall*, detta främst på grund av kombinationen ökad täckningsgrad (insamling) samt ibruktagandet av nya behandlingsanläggningar.

Mellan år 2016 och 2018 ökade den uppkomna mängden avfall med 3 657 ton, framförallt har mängden *animaliskt avfall och blandat matavfall* samt *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* (icke-farligt) ökat (dessa två avfallsslag minskade mellan år 2014 och 2016). Det avfallsslag som ökat mest mellan år 2016 och 2018 är *mineraliskt bygg- och rivningsavfall*. Mängden icke-farligt ökade med 4 269 ton, medan mängden farligt avfall minskade med 611 ton, främst på grund av förekomsten av en mer omfattande sanering av mark inför ett större byggprojekt år 2016.

Tabell 6. Jämförelse 2004–2018

Beskrivning	Torrsvikt, 1 000 kg							
	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Uppkommet avfall	31 827	27 015	29 303	32 299	47 384	50 146	45 622	49 280
- varav icke-farligt	30 135	24 777	27 377	29 088	46 110	48 717	42 622	46 890
- varav farligt	1 692	2 238	1 927	3 211	1 274	1 429	3 001	2 389
Borttransporterat avfall	16 676	16 328	17 723	27 604	16 399	18 066	32 299	25 660
Avfall behandlat på Åland	17 584	9 783	9 667	15 834	29 240	29 882	25 733	28 228

Uppgifterna för år 2010–2016 har reviderats efter den ursprungliga publiceringen

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

Bilagor

Bilaga 1: Avfallsslag enligt bransch, 1 000 kg

Avfallskod	Bransch																			
	Totalt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Totalt	49 280	2 586	-	14 863	0	5	86	-	125	0	39	10	13	347	4 219	681	5 970	11 845	49	8 442
1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	1
3	9	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-
4	79	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-	2	69	3	1
5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
6	113	0	-	0	-	-	0	-	0	-	-	-	-	0	-	-	0	112	-	0
8	6	0	-	0	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0	-	-	0	5	-	0
11	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-
13	394	1	-	0	-	-	1	-	1	-	0	9	-	21	-	-	205	135	-	21
14	152	0	-	-	0	4	-	-	-	-	5	-	-	27	-	-	7	18	-	91
15	1 321	78	-	13	-	0	1	-	7	-	32	-	1	-	-	0	282	631	-	276
16	754	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	14	12	456	-	267
18	1 811	2	-	54	-	-	61	-	7	-	0	-	1	2	0	4	17	1 129	-	534
19	285	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	-	90	46	100
20	408	25	-	19	-	-	2	-	16	-	0	-	1	0	0	1	7	187	-	150
21	806	7	-	32	-	-	0	-	1	-	-	-	4	5	-	-	161	257	-	340
22	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	55	3	18	-	19
25	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-
26	234	0	-	0	-	-	0	-	0	-	-	-	-	1	-	-	0	107	-	126
28	453	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	453
30	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	22	7	40	-	29
31	16 671	2 407	-	12 163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	0	2 079	-	-
32	3 550	-	-	1 861	-	-	2	-	2	-	-	-	0	1	0	510	14	770	-	390
34	9 082	46	-	196	-	1	18	-	88	0	2	-	6	34	2	0	1 213	3 560	0	3 916
35	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	6 304	18	-	522	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 216	0	3	319	-	1 226
40	5 055	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 024	563	-	469
41	1 273	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 273	-	-
42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	13	-	-	-
44	251	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	251	-	-	-	-	-	-

Bilaga 2: Borttransporterat avfall enligt avfallsslag samt destinationsort, 1 000 kg

Avfallskod	Beskrivning	Farligt/ icke-farligt	Totalt	Finland	Sverige	Estland	Kroatien	Peru	Togo
	Totalt		25 660	15 579	9 972	29	21	28	31
	<i>Summa icke-farligt</i>		<i>23 610</i>	<i>13 533</i>	<i>9 970</i>	<i>29</i>	<i>21</i>	<i>28</i>	<i>31</i>
	<i>Summa farligt</i>		<i>2 049</i>	<i>2 047</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
1	Lösningemedelsavfall	Farligt	12	12	-	-	-	-	-
3	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Farligt	9	9	-	-	-	-	-
4	Oljeavfall	Farligt	79	79	-	-	-	-	-
5	Kemiskt avfall	Icke-farligt	1	1	-	-	-	-	-
6	Kemiskt avfall	Farligt	49	49	-	-	-	-	-
8	Avloppsslam från industrier	Farligt	6	6	-	-	-	-	-
11	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Icke-farligt	0	0	-	-	-	-	-
13	Metallavfall (järn)	Icke-farligt	805	4	801	-	-	-	-
14	Metallavfall (andra metaller än järn)	Icke-farligt	184	69	114	-	-	-	-
15	Metallavfall (blandat järn och andra metaller)	Icke-farligt	1 569	1 040	529	-	-	-	-
16	Glasavfall	Icke-farligt	6 610	6 475	135	-	-	-	-
18	Pappers- och pappavfall	Icke-farligt	1 811	1 447	364	-	-	-	-
19	Gummiavfall	Icke-farligt	285	285	-	-	-	-	-
20	Plastavfall	Icke-farligt	406	406	-	-	-	-	-
21	Träavfall	Icke-farligt	195	-	195	-	-	-	-
22	Träavfall	Farligt	95	95	-	-	-	-	-
23	Textilavfall	Icke-farligt	75	-	-	15	17	18	25
25	Kasserad utrustning (exkl. fordon, batterier etc).	Icke-farligt	43	-	11	14	4	10	5
26	Kasserad utrustning (exkl. fordon, batterier etc).	Farligt	234	234	-	-	-	-	-
27	Kasserade fordon	Icke-farligt	300	-	300	-	-	-	-
30	Batterier och ackumulatorer	Farligt	105	103	2	-	-	-	-
31	Animaliskt avfall och blandat matavfall	Icke-farligt	1 906	1 896	10	-	-	-	-
34	Hushållsavfall och liknande avfall	Icke-farligt	9 082	1 877	7 204	-	-	-	-
35	Blandade och ej differentierade material	Icke-farligt	33	33	-	-	-	-	-
40	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Icke-farligt	305	-	305	-	-	-	-
41	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Farligt	1 452	1 452	-	-	-	-	-
43	Annat mineralavfall	Farligt	8	8	-	-	-	-	-

Bilaga 3: Avfallsslag (EWC/EAK koder)

Nummer (kod)	EAK-statistik/Version 4		Farligt respektive Icke-farligt avfall
	ID	Beskrivning	
1	01.1	Lösningsmedelsavfall	Farligt
2	01.2	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Icke-farligt
3	01.2	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Farligt
4	01.3	Oljeavfall	Farligt
5	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Icke-farligt
6	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Farligt
7	03.2	Avloppsslam från industrier	Icke-farligt
8	03.2	Avloppsslam från industrier	Farligt
9	03.3.	Slam och flytande avfall från avfallsbehandling	Icke-farligt
10	03.3	Slam och flytande avfall från avfallsbehandling	Farligt
11	05	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Icke-farligt
12	05	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Farligt
13	06.1	Metallavfall (järn)	Icke-farligt
14	06.2	Metallavfall (andra metaller än järn)	Icke-farligt
15	06.3	Metallavfall (blandat järn och andra metaller än järn)	Icke-farligt
16	07.1	Glasavfall	Icke-farligt
17	07.1	Glasavfall	Farligt
18	07.2	Pappers- och pappavfall	Icke-farligt
19	07.3	Gummiavfall	Icke-farligt
20	07.4	Plastavfall	Icke-farligt
21	07.5	Träavfall	Icke-farligt
22	07.5	Träavfall	Farligt
23	07.6	Textilavfall	Icke-farligt
24	07.7	Avfall som innehåller PCB	Farligt
25	08 (exkl. 8.01, 08.41)	Kasserad utrustning (exkl. kasserade fordon, batterier och ackumulatörer).	Icke-farligt
26	08 (exkl. 8.01, 08.41)	Kasserad utrustning (exkl. kasserade fordon, batterier och ackumulatörer).	Farligt
27	08.1	Kasserade fordon	Icke-farligt
28	08.1	Kasserade fordon	Farligt
29	08.41	Batterier och ackumulatörer	Icke-farligt
30	08.41	Batterier och ackumulatörer	Farligt
31	09.1	Animaliskt avfall och blandat matavfall	Icke-farligt
32	09.2	Vegetabiliskt avfall	Icke-farligt
33	09.3	Spillning och urin från djur samt naturgödsel	Icke-farligt
34	10.1	Hushållsavfall och liknande avfall	Icke-farligt
35	10.2	Blandade och ej differentierade material	Icke-farligt
36	10.2	Blandade och ej differentierade material	Farligt
37	10.3	Sorteringsrester	Icke-farligt
38	10.3	Sorteringsrester	Farligt
39	11	Vanligt slam	Icke-farligt
40	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Icke-farligt
41	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Farligt
42	12.2, 12.3, 12.5	Annat mineralavfall	Icke-farligt
43	12.2, 12.3, 12.5	Annat mineralavfall	Farligt
44	12.4	Avfall från förbränning	Icke-farligt
45	12.4	Avfall från förbränning	Farligt
46	12.6	Jordmassor	Icke-farligt
47	12.6	Jordmassor	Farligt
48	12.7	Muddermassor	Icke-farligt
49	12.7	Muddermassor	Farligt
50	12.8, 13	Mineralavfall från avfallsbehandling och stabiliserat avfall	Icke-farligt
51	12.8, 13	Mineralavfall från avfallsbehandling och stabiliserat avfall	Farligt

Bilaga 4: Branscher (NACE-koder, rev 2)

Nummer (kod)	Kod	Typ av åtgärd för återvinning och bortskaffande
--------------	-----	---

Förbränning

1	R1	Användning främst som bränsle eller annan energikälla
2	D10	Förbränning på land

Åtgärder för återvinning (utom energiåtervinning)

3a	R2 +	Återvinning/regenerering av lösningsmedel
	R3 +	Materialåtervinning av organiska ämnen som inte används som lösningsmedel (inklusive kompostering och andra biologiska omvandlingsprocesser)
	R4 +	Materialåtervinning av metaller och metallföreningar
	R5 +	Materialåtervinning av andra oorganiska material
	R6 +	Regenerering av syror eller baser
	R7 +	Återvinning av komponenter som används för att minska föroreningar
	R8 +	Återvinning av katalysatorkomponenter
	R9 +	Omraffinering av olja eller annan återanvändning av olja
	R10 +	Markspridning med positiva effekter på jordbruket eller ekologin
	R11	Användning av avfall som har uppkommit genom någon av åtgärderna R1-R10
3b		Återfyllning

Åtgärder för bortskaffande

4	D1 +	Deponering på eller under markytan (t.ex. på avfallsdeponier eller liknande)
	D5 +	Särskilt utformad markdeponering (t.ex. placering i inklädda, separata förvaringsutrymmen som är täckta och avskilda från varandra och från den omgivande miljön)
	D12	Permanent lagring (t.ex. placering av behållare i en gruva och liknande)
5	D2 +	Behandling i markbädd (t.ex. biologisk nedbrytning av flytande avfall och slam i jord eller liknande)
	D3 +	Djupinjicering (t.ex. insprutning av pumpbart avfall i källor, saltgruvor eller naturligt förekommande förvaringsrum och liknande)
	D4 +	Invallning (t.ex. placering av flytande avfall och slam i dagbrott, dammar eller laguner och liknande)
	D6 +	Utsläpp till andra vatten än hav och oceaner
	D7	Utsläpp till hav eller oceaner, inklusive deponering under havsbotten

Bilaga 5: Åtgärder för återvinning och bortskaffande

Nummer (kod)	NACE rev. 2	
	Huvudgrupp	Beskrivning
1	01-03	Jordbruk, skogsbruk och fiske
2	05-09	Utvinning av mineral
3	10	Livsmedelsframställning
	11	Framställning av drycker
	12	Tobaksvarutillverkning
4	13	Textilvarutillverkning
	14	Tillverkning av kläder
	15	Tillverkning av läder, läder- och skinnvaror m.m.
5	16	Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
6	17	Pappers- och pappersvarutillverkning
	18	Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
7	19	Tillverkning av stenkolprodukter och raffinerade petroleumprodukter
8	20	Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
	21	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel
	22	Tillverkning av gummi- och plastvaror
	23	Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
10	24	Stål- och metallframställning
	25	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
11	26	Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
	27	Tillverkning av elapparat
	28	Tillverkning av övriga maskiner
	29	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
	30	Tillverkning av andra transportmedel
	31	Tillverkning av möbler
12	32	Annan tillverkning
	33	Reparation och installation av maskiner och apparater
	35	Försörjning av el, gas, värme och kyla
14	36	Vattenförsörjning
	37	Avloppsrening
	39	Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning.
15	38	Avfallshantering; återvinning
16	41-43	Byggverksamhet
17	45-47 (exkl. 46.77)	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
	49-53	Transport och magasinering
	55-56	Hotell- och restaurangverksamhet
	58-63	Informations- och kommunikationsverksamhet
	64-66	Finans- och försäkringsverksamhet
	68	Fastighetsverksamhet
	69-75	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
	77-82	Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
	84	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
	85	Utbildning
	86-88	Vård och omsorg; sociala tjänster
	90-93	Kultur, nöje och fritid
	94-96	Annan serviceverksamhet
	97	Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk.
99	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	
18	46.77	Partihandel med avfallsprodukter och skrot
19		Hushållsavfall

De senaste statistikrapporterna från ÅSUB

2017:1	Turiststatistik 2016
2017:2	Löner för offentligt anställda på Åland år 2016
2017:3	Avfallsstatistik 2016
2017:4	Befolkningen 2016
2017:5	Löner inom den privata sektorn 2016
2017:6	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2016
2018:1	Turiststatistik 2017
2018:2	Löner för offentligt anställda på Åland 2017
2018:3	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2017
2018:4	Befolkningen 2017
2019:1	Turiststatistik 2018
2019:2	Löner för offentligt anställda på Åland år 2018
2019:3	Befolkningen 2018

ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSBYRÅ

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomiska-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅLANDS STATISTIK- OCH
UTREDNINGSBYRÅ

Tfn +358 (0)18 25490
Fax +358 (0)18 19495
info@asub.ax
www.asub.ax

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX-22 111 MARIEHAMN